

UCHWAŁA
SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 7 czerwca 2018 r.

w sprawie przyszłego kształtu polityki spójności w Unii Europejskiej

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z uwagą śledzi prowadzoną na forum Unii Europejskiej debatę na temat przyszłości polityki spójności po 2020 roku. W ramach tej wymiany stanowisk Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża przekonanie, że utrzymanie unijnej polityki rozwoju regionalnego oraz jej finansowanie ze wspólnego budżetu, znacząco wpłynie na skuteczne wypełnienie wspólnotowych celów.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża przekonanie, że budżet unijny musi być ambitny i skonstruowany tak, aby dawał gwarancję rozwiązania najważniejszych problemów z punktu widzenia obywateli i procesu integracyjnego Unii Europejskiej, nie tworząc Europy różnych prędkości. Unia powinna szeroko wspierać przedsięwzięcia prorozwojowe, dbając o zachowanie wewnętrznej spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uważa, że Unii potrzebna jest elastyczna i nowoczesna polityka, która realizując obecne cele traktatowe potrafi jednocześnie sprostać aktualnym wyzwaniom, takim jak przykładowo transformacja strukturalna. W jej realizację powinny być włączone w skoordynowany sposób wszystkie stosowne polityki (unijne i krajowe) oraz ich instrumenty.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podkreśla, że polityka spójności jest kluczową polityką inwestycyjną Unii Europejskiej i podchodzi do zagadnień rozwojowych w sposób najbardziej kompleksowy. Powinna ona stanowić istotną część unijnego budżetu, obejmując swym zasięgiem geograficznym wszystkie regiony. Odpowiednie wsparcie powinny uzyskać regiony o najniższym poziomie rozwoju, a PKB per capita powinno pozostać podstawowym wskaźnikiem podziału alokacji środków polityki spójności.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej stoi na stanowisku, że w celu zreformowania polityki spójności i silniejszego zorientowania jej na rezultaty w kontekście realizacji

unijnej polityki transformacji strukturalnej, należy przeprowadzić następujące zmiany w jej funkcjonowaniu:

1) wzmocnić mechanizmy koncentracji tematycznej przy jednoczesnym zachowaniu szerokiego zakresu interwencji polityki spójności z uwagi na to, że podejmowane działania muszą być dostosowane do zidentyfikowanych deficytów oraz potencjałów poszczególnych terytoriów;

2) zmienić logikę funkcjonowania systemu powiązania polityki spójności ze wsparciem reform strukturalnych, opierając go na pozytywnych zachętach do wprowadzania zmian strukturalnych;

3) ujednoczyć zasady wdrażania funduszy polityki spójności, utrzymując obecną strukturę funduszy polityki spójności, która obejmuje Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejski Fundusz Społeczny (EFS) oraz Fundusz Spójności (FS);

4) wzmocnić podejście terytorialne poprzez szersze zastosowanie instrumentów terytorialnych, a także ich uproszczenie i uelastycznienie;

5) przebudować model wieloszczeblowego zarządzania dzielonego tak, aby jego głównymi osiami było wzajemne zaufanie i zorientowanie na osiąganie rezultatów, umożliwiając przekazanie więcej kompetencji na szczebel krajowy i regionalny (w zakresie wdrażania, w tym audytu i kontroli);

6) uprościć stosowanie instrumentów finansowych.

Jednocześnie Sejm Rzeczypospolitej Polskiej zaznacza, że polityka spójności nie działa w odosobnieniu – jej sukces uwarunkowany jest koherencją i efektywnością całego systemu zarządzania gospodarczego. Dlatego w systemie tym należy wprowadzić następujące zmiany:

1) zalecenia dla poszczególnych państw członkowskich powinny mieć charakter wieloletni, zachęcać do realizacji reform strukturalnych na poziomie unijnym i państw członkowskich. Niezbędne jest także wzmocnienie dialogu Komisja – państwa członkowskie, tak, aby kraje w pełni mogły się identyfikować z zaleceniami;

2) należy zharmonizować zasady horyzontalne i wymogi dotyczące realizacji projektów z polityki spójności oraz z instrumentów i programów zarządzanych centralnie.

Uważamy, że pieniądze europejskiego podatnika powinny być wydawane w sposób efektywny, transparentny i uczciwy. Polska, reprezentując wysokie standardy wydatkowania pieniędzy unijnych, krytycznie odnosi się do przedstawionych propozycji dotyczących powiązania budżetu Unii Europejskiej z kontrolą praworządności. Brak jednoznacznej definicji i precyzyjnych kryteriów oceny praworządności w państwach członkowskich budzą istotne obawy o uznaniowość i tworzą niebezpieczny precedens tworzenia mechanizmu politycznego nacisku na suwerenne decyzje państw członkowskich. Uznaniowy charakter takiego mechanizmu prowadzić będzie do pozatraktatowego ograniczenia praw państw członkowskich.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej upoważnia Marszałka Sejmu do przekazania tekstu niniejszej uchwały przewodniczącym Parlamentu Europejskiego, Rady Unii Europejskiej i Komisji Europejskiej oraz apeluje do tych instytucji europejskich o uwzględnienie wniosków zawartych w niniejszej uchwale w pracach dotyczących przyszłości polityki spójności na okres po 2020 roku.

MARSZAŁEK SEJMU



Marek Kuchciński

